

**ОСОБЛИВОСТІ СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ ТА ЄС
В СФЕРІ ПРОТИДІЇ КІБЕРЗЛОЧИННОСТІ**

Рівень небезпеки від кіберзлочинності по всій Європі значно виріс у 2014 році після початку російської агресії проти нашої держави. Цілком логічно, що найбільше ця небезпека стосується саме України. Проте доволі сильно від неї потерпають й інші європейські держави, свідченням чого є ухвалення низки стратегічних документів в рамках Європейського Союзу, присвячених протидії кіберзлочинності.

Європейський Союз, будучи зацікавленим в гарантуванні миру, стабільності та безпеки на теренах нашої держави, здійснює роботу, яка стосується безпекового партнерства задля забезпечення зміцнення стабільності та безпеки по всій Європі. Зокрема, Угодою про асоціацію між Україною та ЄС передбачено співробітництво сторін у попередженні та протидії кримінальній та незаконній організованій чи іншій діяльності з метою вирішення низки ключових проблем, однією з яких є кіберзлочинність.

Хоча Україна і має власні дієві механізми протидії кібезагрозам, однак в неї відсутні достатні ресурси для самостійного протистояння, що посилює важливість не тільки політичного сприяння з боку ЄС, але й практичної допомоги у розвитку здатності нашої держави протистояти цим загрозам. Виходячи з цього, кібербезпека стала ключовою у центрі співробітництва Україна – ЄС. Проте необхідно зауважити, що рівень такого співробітництва нині залишає бажати кращого.

В рамках співробітництва України та ЄС в сфері протидії кіберзлочинності вже здійснено плідну роботу в трьох основних напрямках:

- 1) фактично завершено створення відповідної законодавчої бази в Україні;
- 2) здійснено просування організаційних аспектів національних структур кібербезпеки;
- 3) забезпечено систему формування необхідних технічних навичок у відповідальних за кібербезпеку державно-владних структурах [1].

Важливим є також те, що Європейський Союз в рамках співробітництва активно допомагає нашій державі діяльністю своєї Консультативної місії (EUAM), яка допомагає вітчизняним фахівцям набувати необхідних навичок у сфері протидії кіберзагрозам. До того ж, на різного роду допомоги, що стосуються

протидії кіберзлочинності та забезпечення кібербезпеки в ЄС було виділено понад 3 млн євро. EUAM також залучає до цього процесу фахівці Європолу.

Попри це, в рамках співробітництва України та Європейського Союзу в сфері протидії кіберзлочинності можна виділити ряд недоліків, серед яких, зокрема, є наступні:

- відсутність єдиної європейської системи реагування кібератаками;
- неузгодженість багатьох стандартів у сфері кібербезпеки ЄС та України;
- відсутність чіткого уніфікованого категоріального апарату;
- низький рівень координації діяльності між національними органами в сфері гарантування кібербезпеки та відповідними органами ЄС;
- мала кількість практики у сфері протидії кіберзлочинності та низький рівень обміну інформацією про кіберінциденти між ЄС та Україною;
- низький рівень зацікавленості приватного сектора представляти публічно-владним структурам інформацію про кіберінциденти;
- значна диспропорція рівня готовності до протидії кіберзагрозам між національним рівнем і рівнем ЄС [2].

Деякі фахівці зазначають, що сьогодні лише третина країн ЄС відпрацювали національні стратегії кібербезпеки. Так, нині най захищенішими країнами вважаються, зокрема, Німеччина, Данія, Фінляндія, Швеція, Франція і Нідерланди [3].

Таким чином, наша держава в процесі імплементації намагається адаптувати європейські стандарти у сфері протидії кіберзлочинності та постійно удосконалює взаємодію вітчизняних органів у сфері кібербезпеки з органами ЄС. Однак, нині існує чимала кількість бар'єрів на шляху до забезпечення належного рівня такої взаємодії. Тому в рамках подальшого розвитку співробітництва України Європейським Союзом необхідно, в першу чергу, взяти до уваги поточні тенденції та проблеми такої співпраці.

Окрім того, вважаємо, що з метою забезпечення ефективності в рамках подальшого співробітництва України та Європейського Союзу в сфері протидії кіберзлочинності, в першу чергу, необхідно забезпечити належний рівень державно-приватного партнерства з урахуванням досвіду провідних європейських країн. Також необхідно значно збільшити оборонний технічний потенціал нашої держави у сфері протидії кіберзлочинності за допомогою залучення фахівців ЄС до цього процесу. Не менш важливою є потреба у створенні ефективної системи мотивації для фахівців сфери кібербезпеки. Останньою, однак

не менш важливою, є необхідність організації навчання вітчизняних фахівців у сфері кібербезпеки у відповідних європейських інституціях метою перейняття позитивного досвіду останніх.

Список використаних джерел

1. Співробітництво Україна – ЄС – НАТО з протидії гібридним загрозам у кіберсфері. *Центр глобалістики «Стратегія XXI»*. URL: <https://www.kas.de/documents/270026/4625039/UA+Ukraine+-+EU+-+NATO+cooperation+to+counter+hybrid+threats+in+cyber+sphere.pdf>
2. Петровський О. М., Лівчук С. Ю. Національний університет водного господарства та природокористування. *«Молодий вчений»*. 2019. № 12.1(76.1). С. 55–59. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2019/12.1/13.pdf>
3. Европейский опыт создания эффективной системы кибербезопасности. URL: <http://cybersafetyunit.com/evro-peyskiy-opyit-sozdaniya-effektivnoy-sistemyi-kiberbezopasnosti/>

Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри Харитонов Р. Ф.

ШПАК МАРТИНА АНДРІЙВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»

ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРАВОВІ СТАНДАРТИ: ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОГО ВИЗНАЧЕННЯ ТА ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ В УКРАЇНІ

Актуальність даного питання полягає у тому, що у зв'язку з проєвропейським вектором розвитку України, постає питання оновлення та реформування національного законодавства до стандартів ЄС, саме тому дослідження проблем юридичного визначення та імплементації в Україні європейських правових стандартів є вкрай актуальним на сьогоднішній день.

Європейські правові стандарти – у контексті даного питання, це система елементів, які включають в себе загальні принципи права та основоположні цінності ЄС, що стосуються прав та свобод людини, докільля, економічних питань тощо [1].

Імплементація – здійснення, виконання державою міжнародно-правових норм, шляхом їх впровадження та затвердження, як національних законів та підзаконних актів.

Розглядаючи проблеми юридичного визначення європейських правових стандартів, перш за все варто зазначити, що головною проблемою юридичного визначення є саме використання значення терміну «європейські правові стандарти»: